

TER BESLISSING

Datum

12 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/178210

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Voertuigen en Digitale
Infrastructuur

Beslistermijn

20-08-2024

Bijlage(n)

2

Aan

Minister van IenW

nota

Kamerbrief Nationale typegoedkeuring mobiele machines
en gedoogsituatie voor de tijdelijke voorziening voor
mobiele machines

Aanleiding

Sinds 1 januari 2022 geldt een registratie- en kentekenplicht voor mobiele machines¹. Om te worden geregistreerd en een kenteken te kunnen krijgen wordt een mobiele machine (net als voertuigen) door de goedkeuringsinstantie RDW gekeurd. Momenteel wordt gewerkt aan een nationale typegoedkeuring² die ervoor zorgt dat mobiele machines in Nederland op type kunnen worden gekeurd in plaats van een individuele goedkeuring per nieuw geproduceerde mobiele machine. Deze treedt naar verwachting op 1 januari 2025 in werking.

Mede op verzoek van de branche heeft de RDW per 1 januari 2022 een 'tijdelijke voorziening' ingericht. Dit om de periode tussen de kentekenplicht en inwerkingtreding van de nationale typegoedkeuring te overbruggen zodat mobiele machines wel kunnen worden geregistreerd en van kenteken voorzien. Dit is een administratieve procedure waarbij fabrikanten door ondertekening van een document aangeven dat hun mobiele machine voldoet aan de geldende permanente eisen zoals opgenomen in de Regeling voertuigen. De RDW heeft steeds gecommuniceerd dat de 'tijdelijke voorziening' blijft bestaan tot drie maanden na inwerkingtreding van de nationale typegoedkeuring.

Eind 2023 is gebleken dat er geen juridische basis is voor deze 'tijdelijke voorziening'. U wordt daarom gevraagd in te stemmen met het gedogen van de 'tijdelijke voorziening' en dit te melden aan de Tweede Kamer met bijgevoegde Kamerbrief.

Geadviseerd besluit

- akkoord te gaan met het gedogen van de 'tijdelijke voorziening' mobiele machines tot 3 maanden (overgangperiode) na inwerkingtreding van de nationale typegoedkeuring mobiele machines (voorzien voor 01/01/2025).

¹ Mobiele machines zijn voertuigen voor specifieke werkzaamheden en niet bedoeld voor personen- of goederenvervoer, met een minimumsnelheid van 6 kilometer per uur. Dit zijn bijvoorbeeld landbouwwerktuigen, zoals rijdende graafmachines, maaimachines, bietenrooiers etc.

² Typegoedkeuring is het systeem waarlangs voertuigen/mobiele machines op 'type' worden goedgekeurd, zodat deze niet allemaal individueel gekeurd hoeven te worden voordat ze de markt op mogen. Er is nationale en Europese typegoedkeuring. Bij Europese typegoedkeuring worden voertuigen in een van de EU-landen goedgekeurd en mogen ze in heel de Europese Unie de markt op. Nationale typegoedkeuring geldt alleen voor Nederland.

- in te stemmen met bijgevoegde Kamerbrief én deze zo spoedig mogelijk aan de Kamer te sturen zodat de RDW direct de branche kan informeren.

Datum

12 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/178210

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Voertuigen en Digitale
Infrastructuur

Aan

Minister van IenW

Bijlage(n)

2

Kernpunten

- Per 1 januari 2022³ bestaat er een nationale registratie- en kentekenplicht voor mobiele machines.
- Deze verplichting betekent dat elke nieuw (per 1/1/2022) geproduceerde mobiele machine bij de RDW individueel moet worden gekeurd om te kunnen worden geregistreerd en gekentekend.
- In 2021 is besloten te starten met de voorbereiding voor een nationale typegoedkeuring waardoor het mogelijk is een type mobiele machine (in serie gemaakt) goed te keuren, zodat geen individuele keuring nodig is.
- Mede op verzoek van de branche heeft de RDW per 1 januari 2022 een 'tijdelijke voorziening' getroffen voor toelating van mobiele machines.
- De tijdelijke voorziening houdt in dat een fabrikant zijn geproduceerde machines bij de RDW registreert. Dit scheelt de fabrikant tijd en geld; deze hoeft immers niet met de machine naar het RDW-keuringsstation. De fabrikant verklaart bij registratie dat deze machine voldoet aan de geldende eisen (permanente eisen uit de Regeling voertuigen).
- Eind 2023 is gebleken dat er geen juridische basis is voor deze tijdelijke voorziening.
- De voorkeursoplossing is de tijdelijke voorziening te gedogen, en wel tot drie maanden na inwerkingtreding van de nationale typegoedkeuring mobiele machines. Deze drie maanden geeft de fabrikanten voldoende tijd om de (productie)planningen daarop aan te passen.
- De inwerkingtreding van de nationale typegoedkeuring voor mobiele machines is voorzien vanaf 1 januari 2025.
- Deze oplossing heeft minimale impact voor fabrikanten en de RDW en geniet daarom grote voorkeur van de branchepartijen.
- Het geeft wel risico's voor precedentwerking en zorgt voor de (tijdelijke) instandhouding van de ontstane rechtsongelijkheid ten opzichte van andere voertuigcategorieën waarvoor wel een individuele keuring is vereist om te worden toegelaten op de weg. Ook is er een mogelijk afbreukrisico als zich een ernstig ongeval zou voordoen met een mobiele machine die niet individueel is gekeurd en niet aan de eisen blijkt te voldoen.
- De RDW zal na versturen van de Kamerbrief de fabrikanten oproepen zich zo snel mogelijk voor te bereiden op de nationale typegoedkeuring (voorzien 1 januari 2025), als eerste door zich te registreren als fabrikant. In vervolg daarop vragen zij een certificaat Conformiteit van Productie aan.

Krachtenveld

Fabrikanten van mobiele machines die seriematig machines produceren, zijn gebaat bij de nationale typegoedkeuring. Hiermee kunnen zij seriematig geproduceerde machines versneld inschrijven, van kenteken voorzien en verkopen. In afwachting van de nationale typegoedkeuring kunnen fabrikanten via de tijdelijke voorziening gebruik maken van dezelfde mogelijkheden; de mobiele machine wordt echter niet gekeurd.

³ Wijziging van de Regeling voertuigen per 1 januari 2021
<https://zoek.officiëlebezoekingen.nl/stcrt-2021-568.html>

Sinds het begin van het proces in 2021 zijn branchepartijen door RDW en IenW betrokken bij het proces. Maandelijks organiseerde RDW een voortgangsoverleg met branchepartijen waarbij ook enkele fabrikanten aansloten. Branchepartijen hebben eerder aangegeven dat zij voorstander zijn van de nationale typegoedkeuring. Wel geven enkele aan dat zij ontevreden zijn over het uitstel ervan, eerder was deze voorzien voor 2023.

Toelichting

Juridisch

Vooruitlopend op een nationale typegoedkeuring voor mobiele machines is in de wijziging van de Regeling voertuigen, die op 1 januari 2021 in werking trad, een juridische basis gelegd in artikel 3, afdeling 6. In deze wijzigingsregeling is in de toelichting uitdrukkelijk bepaald dat vanaf 1 januari 2021 wordt gestart met de voorbereiding van een nationale typegoedkeuring voor mobiele machines.

De regeling tot wijziging van de Regeling voertuigen in verband met nadere regels ten aanzien van de nationale typegoedkeuring van mobiele machines is momenteel in voorbereiding. Deze zal binnenkort aan u worden voorgelegd.

Internationale/Europese context

De nationale typegoedkeuring loopt vooruit op de EU-typegoedkeuring voor mobiele machines. Zodra EU-typegoedkeuring van kracht is kunnen lidstaten er voor kiezen fabrikanten gedurende acht jaar de keuze te geven tussen EU- en nationale typegoedkeuring. De verwachting is dat EU-typegoedkeuring niet vóór 2026 in werking treedt.

Politieke context

De Kamer is in 2021 geïnformeerd over de juridische basis bij de wijziging van de Regeling:

"Om ervoor te zorgen dat deze processen in de toekomst soepeler kunnen lopen, wordt gewerkt aan de opzet van versnelde inschrijving en nationale typegoedkeuring voor Mobiele machines en verbeteringen in het logistieke proces van individuele goedkeuringen."

[...]

"Aangezien de mogelijkheid tot versnelde inschrijving alleen bestaat voor voertuigen met een nationale of Europese typegoedkeuring, en hier nog niet in is voorzien voor mobiele machines, zal er vanaf 1 januari 2021 worden gestart met de voorbereiding van een nationale typegoedkeuring voor mobiele machines. De juridische grondslag voor deze nationale typegoedkeuring is opgenomen in deze wijzigingsregeling."

In het voorjaar van 2023 is de Kamer in het BNC-fiche over het voornemen van de Europese Commissie voor een Europese typegoedkeuring meegegeven:

"Vooruitlopend op de EU-typegoedkeuring is in Nederland in 2021 de juridische basis gelegd voor een nationale typegoedkeuring voor mobiele machines. Naar aanleiding daarvan wordt op dit moment gewerkt aan een wijzigingsregeling die een volwaardige nationale typegoedkeuring mogelijk maakt. De nationale typegoedkeuring draagt bij aan het borgen van de verkeersveiligheid en kan worden gezien als overbrugging tot de EU-typegoedkeuring. De Nederlandse typegoedkeuring is in voorbereiding en zal net als de voorgestelde EU-typegoedkeuring, gebaseerd op de aanpak en structuur van het EU-typegoedkeuringskader voor landbouw- en bosbouwvoertuigen."

Datum

12 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/178210

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Voertuigen en Digitale
Infrastructuur

Aan

Minister van IenW

Bijlage(n)

2

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

Datum

12 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/178210

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief Nationale typegoedkeuring mobiele machines en gedoogsituatie tot die tijd	Omschrijft noodzaak voor gedoogsituatie
03	Ter info - Beslisnota betreft gedoogconstructie tijdelijke voorziening voor mobiele machines	Nota aan de vorige minister, deze gaat in op de voorkeursoplossing en alternatieven

Opgesteld doorDG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Voertuigen en Digitale
Infrastructuur**Aan**

Minister van IenW

Bijlage(n)

2